

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbătă

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisorile nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Sibertate

«Mare e momentul când vestea libertății ne vine, când îndelung robul suflet se ridică din lanțuri și din lănceteala întunecoasă, fie chiar numai în orbire și zăpăceală, și jură pe acela care l-a făcut că va fi liber!»

Liber? Pricepeți bine, este porunca adâncă, mai întunecată sau mai limpede, a întregii noastre științe, aceasta de a fi liber. Libertatea este singurul fel spre care tind, conștient sau nu, toate luptele, trudele și suferințele omului pe pământ.

Da un asemenea moment e suprim: prima vizită a unui Sinai însens în flăcări, în rătăciră asta a noastră priă pusă, care de aici înainte nu va mai fi lipsită ziua de stălpul ei de noiri, iar noaptea de stălpul ei de foc. E ceva nemaipomenit de mare, când lanțurile au ajuns corozive, otrăvite, să te liberezi de sub apăsarea semenului tău omul.

Astfel scria marele înțelept și vizionar englez Carlyle acum vre-o cincizeci de ani, el care se pricepea atât de bine să stea cu veșnicia la sfat, parcă ar povesti cu un bun vecin.

Zorii libertății individuale și naționale au răsărit. Lumina lor divină, s'ajde întinerul, omoară minciuna, deshințează nedreptatea și trezește safetele amorțite la viață, la viața cea mare și adevărată.

Durerile, chinurile, opiniunile și luptele cumplite se izmănesc: astăzi toate în luminatul și fermedoralul fapt: libertate. Doar firea cu îndemnatie el tăcute ne-a proorocit și destămuit,

că încingându-ne cu sforțare, cu munca sfântă și creatoare, — atribuția Tatălui, și cu răbdare care ivorește din adăncurile tainute ale creației — atribuția Fiului, — vom izbui, calauziți de Duhul înțelegerii, să restabilim ordinea lucrurilor, legea morată, așa, ca dreptul meu să fie al meu, ear ce e al tău, al tău; vom ieși biruitori în limanul libertății, bucurându-ne de toate drepturile hărăzite nouă de Dumnezeu prin legile firii, bucurându-ne de ziua învierii.

Austria germană republică!

Din Viena se vestește în 31 Octomvrie:

Târziu seara, deputatul Reichsratului Seitz a eșit în balconul parlamentului austriac, unde își ține ședințele consiliului național german-austriac, și a vestit hotărârea consiliului, care proclama Austria republică.

Noul guvern

Citim că ministru prezident ar fi contele Mihail Károlyi cu următoarea listă ministerială: Bathlyány ministru de interne, Garami la comerț, Lovdzy la culte și instrucțiune publică, Baza la agricultură, Kunfi la binele public, Nagy la alimentare, Latosevich la justiție, subcolonelul Lindner la hovezi, Jászai fără portofoliu. Ministru de finanțe decedatului nu s'a numit. Probabil va fi Paul Szende, secretar de stă de la acel ministeriu.

Să luăm aminte!

Vremile sânt grele, pline de viitor. Întâmplările se precipitează cu o celeritate uimitoare.

Să fim înțelepți și chibzuiți, ca nu cumva prin nesocotință să stricăm cauzei noastre sfinte.

Rugăm Onorata preoțime dela orașe și sate să sfătuiască credincioșii să se poarte cumpătați, să nu caute prilej de provocare, care ar mai pricinui vârsări de sânge nevinovat.

Soartea noastră ca națiune o hotărăște adunarea națională.

Până atunci fiecare român e dator să asculte și urmeze glasul comitetului național român, singur chemat în zilele acestea hotărătoare să ne îndrepte căările.

Redacția „TELEGRAFULUI ROMÂN”.

Tisza omorât

În capitală este răspândită știrea despre omorârea contelui Ștefan Tisza. Și se crede că este adevărată. Tisza a fost împușcat de soldați în locuința sa din strada Hermina.

Austro-Ungaria și înțelegera.

Presa franceză declară, că Austro-Ungaria ar trebui susținută. *Action Française* scrie: Intenția lui Wilson și a înțelegerii nu este desmembrarea Austro-Ungariei, ci înfrângerea Germaniei; pentru aceasta trebuie o desfacem de aliatul ei, cum s'a făcut cu Bulgaria. Înțelegera trebuie să priceapă, ceea ce este opinia publică din Franța, că rezultatul final al războiului și viitorul Europei atarnă dela nouă formațiune a monarhiei dănărene.

FOIȘOARA

Pe gânduri

Stă s'adormă focu 'n vatră,
Vreascurile-se gâdate,
Umbră nopții 'nec se lasă,
În ferastă noaptea bate.

Cum la vatră șed de-o vreme,
Și las gândul meu să zboare,
Am un dor în satul nostru
Și nu știu ce face oare?

Avrig, 1918.

Ioan Berghiu.

Sonet

Soldaii rânjiți și dormiți de odihnă
Stau tot tăcați cu franțile 'norate
În rariștea pădurii 'nforate,
În umedul amurg cu boare lindă.

Aproape, mai aproape se sparg toate
Șrapnețele dașmane, și la cină
Văzu-lu plin de frânturi de lumină
De dubuit sămânător de moarte.

Cortelul lung pornește... dar unde?
Poate nu sânt și nici o cărare
În preajma tristă a rariștei rotunde.

Și se respiră molcom fiecare,
Stojai votăii și mândri li ascunde
Dar înzadar: de moarte nu-i scăpare.
Vasile Stoicaea.

După o citire

— Asupra conșilierii lui Caragiale —

Recitirea comediei lui Caragiale, apărute de curând într'o ediție nouă, îmi reamintese o seară de demult, când am asistat pentru întâia oară la o reprezentație a Nopții furtunoase.

A fost pentru mine o desfătare sufletească deosebită a gustă în sfârșit ceva ce se smulge cu putere deasupra nivelului naivităților dramatice naționale de până atunci, — totuși această desfătare nu-mi rămas neturburată. Jocurile de cuvinte, ce mi se păreau cam trase de păr, asupra expresiilor ca manea, «masa poporului», «sufragiu universale», au fost primele pe care nu le-am putut pretul la înălțimea rostului, — ear apariția în scenă a lui Rică Venturiano mi-venit aproape ca o desiliuzie. Poate că a contribuit și jocul interpretului — era pe atunci Mateescu — pornit spre exagerarea exagerării, — dar desigur că și rolul în sine m'a izbit ca ceva excesiv de caricat, — în-contrast cu naturalul colorial personajii, văzut și el prin prisma iro-

niei, dar cel puțin jini mai mult în margine observației reale.

Am păstrat, poate cu oarecare atenție, — dar am păstrat până în ziua de astăzi aceste impresii.

Și recitind acum comediile lui Caragiale, mi-am reimpresat decât observațiile: că nu este nici una care să nu păcătească pe ici pe colo, prin aceeaș pornire a autorului spre caricarea bufonă, grotescă, ce coboară comedia de moravuri spre un gen inferior.

Priviți, spre pildă, pe Farfuridi din *Scrisoarea pierdută*. El e un tip, ironizat firesc, dar într'un chip destul de discret și destul de verosimil... până la famosul-i discurs dela intrunire. Aici, încetează deodată de a mai fi un tip real, pentru a deveni o figură caricată, o paiață, prin gura căreia mi-am găsiuște decât persilarea sarcinată ce sună din rostul autorului însuși. «Din două una ori să se revizuiească, primească dar să nu se schimbe nimic»; ori să nu se revizuiească, primească dar atunci să se schimbe pe ici pe colo, și anume în punctele... esențiale...» Așa ceva nu spune decât un scâpat din balamuc, — Farfuridi însă n'a prezentat ca în-cuți, ca mărginit ca tot ce poțiti, nu însă ca nebul.

Tot așa cu cealaltă celebră frază, care de asemenea se citează atata, cu rost și

fără rost, — aceasta a lui Cațavencu: «Până când să navem și noi falții noștri?... Anglia și are falții săi, Franța și are falții săi, și chiar Austria și are falții săi, în fine or care națiune orcare popor, orcare țară și are falții săi (îngrășe vorbele)...» Numai noi să navem falții noștri!..

Sau: «Industria română e admirabilă, e sublimă, putem zice, dar lipsește cu des-avărsire...»

Toate astăzi, și alte câteva la fel, autorul le pune în gura lui Cațavencu, pentru ca să-și bată joc cu atât mai mult de dănsul; da, — dar din acest moment Cațavencu nu mai e el însuși, — este eară o figură caricată, o paiață, din dosul căreia vorbește autorul ca să ne-o prezinte cât mai grotescă.

Aven și în *Dulce de Capricorn* pe Mița Baston care «jură pe tot ce s-a rămas mai acump, jură pe statua Libertății dela Ploiești; am asistat deunăzi la o reprezentație a acestei piese (în treatric fie zis foarte sacă jucată) — și pot spune că îhrade ca aceasta nu mai provoacă în public decât nedumerire și chiar o oarecare jenă...»

Până și *Conul Leonida*, amintiri unul din tipurile cele mai întregi ale teatrului lui Caragiale, nu se poate răbda să nu se întrecă cu gluma, când vorbește, de pildă, despre copilul Papet dela Roma.

Astfel de caricări — s'ar mai putea

Destacarea Croației-Slavoniei de Ungaria

Camera croată a ținut în 29 Octombrie 1918 o ședință de importanță istorică. În ziua aceasta s'a proclamat în toată forma destacarea Croației-Slavoniei de Ungaria.

Ședința memorabilă a camerei dela Zagreb se deschide la ora 10. Prezident: *Dr. Medaković*. Galeriele sânt tixite de public. Membrii consiliului național sud-slav au ocupat loc împreună cu deputații în sală.

Prezidentul spune, să astăzi s'a intrunit camera croată pentru a înfăptui o mare problemă. Războiul a sfărmat lanțurile popoarelor și a dat putință croaților, sârbilor și slovenilor să se unească într'un stat liber suveran. Camera croată are să lăcuiască starea actuală. În considerare că această cameră este unicul parlament al sud-slavorilor, cărora li se dă posibilitatea d'a se întruni aici, prezidentul își ține de datorie să amintească și de credincioșii colaboratori: ai Dalmației, Bucovinei, Herțegovinei și Istriei.

Pe biroul camerei s'au depus două propuneri de urgență: Svetozar *Pribicević* propune să se hotărăască următoarele:

Cu ziua de astăzi se desființează raportul dreptului de stat între regatul Dalmației, Croația, Slavonia, Fiume și între regatul Ungaria de o parte, precum și între regatul Croația și Austria de altă parte; mai încolo că, în deosebi lege de învoială între *Ungaria și Croația*, cu articolele sale suplimentare, se declară de nule și desființate (Sgomotoase aprobări), și că astfel regatul Croația, Slavonia și Dalmația este a se considera de-acum încolo ca de sine stătător și în toată privința independent de Ungaria și de Austria.

În motivarea propunerii sale, deputatul *Pribicević* zice că poporul croaților, slovenilor și al sârbilor nu voește alt ceva, decât unirea întregului popor sudslav pe teritoriul său etnografic dela *Isonzo până la Varvar* într'un stat suveran, liber și independent. Camera croată n'are dreptul d'a rosti ultimul cuvânt asupra organizării noului astatului, deoarece ea reprezintă numai o parte a popoului cu trei numiri. Forma de stat și constituția va avea s'o hotărăască adunarea constituantă. Noul stat va fi clădit pe temeiuri democratice, pe

egala îndreptățire națională și socială a tuturor popoarelor.

În timpul discursului au intrat în sala camerei comandantul militar general de infanterie *Štarić* și comandantul miliției de district *Mihalović*, însoțiți de mai mulți generali și ofițeri de ștab. Sânt întâmpinați cu strigăte însușite de: «Să trăească armata națională!»

Propunerea lui *Pribicević* se primește în unanimitate și cu nesărit entuziasm.

În același moment a răsunat imnul național croat, cântat de muzica miliției teritoriale pe piața Sfântului Marcu. Întreaga sală s'a ridicat în picioare, acompaniind imnul național.

Dela Fiume. Croații au luat în stăpânire orașul Fiume. Pe toate clădirile publice s'a arborat stindardul croat. Noul guvernator croat, balonul *Oicević*, s'a prezentat în sala consiliului comunal, unde tocmai se întrunise *Consiliul național italian*. Guvernatorul *Oicević* a declarat, că a primit stăpânirea asupra orașului, Italianii au protestat, și așteaptă sosirea flotei italiene.

Austria, Ungaria și slavii de sud

Chestiunea sud-slavă de azi își are originea în luptele sârbilor cu Austria, contra dominației turcilor. Insufletorul despteriții naționale e împăratul Iosif al II-lea, liberatorul sârbilor din jugul turcesc.

În anii 1781 și 1782 împăratul Iosif al II-lea încheie cu împărăteasa Rusiei, cu *Catarina II*, o alianță cu scopul de a înlocui dominaținea turcescă în Europa cu o dominaținea creștină.

Planul alianței avea să anexeze la Austria partea cea mai mare din țările sârbo-croate, iar teritoriile bulgare la noul imperiu grec, ce avea să se înființeze cu reședința în Constantinopol.

Afară de acestea două state, mai avea să se înființeze un al treilea: Un stat creștin dac, din Moldova, Muntenia și Oltenia.

Vrednic de notat e faptul, că, paralel cu acordul acesta diplomatic, Rusia pornise o agitație febrilă printre sârbi, cu scopul de a provoca o răscoală, pe baza căreia s'ar fi putut, fără multă vorbă, face anexarea. Planul reușise numai în parte.

În vremea aceasta, primul desptător al sârbilor, fondatorul scrisorii sârbeșe, *Dostil Obradović*, scrie mai ales poezii pline de entuziasm despre Iosif al II-lea, arătând că lui i' dădorec sârbi liberarea țării lor, în mare parte din mâine turcilor, în războiul din 1788—1791; război purtat cu putere sârbească, dar condus de ofițeri austriaci, în mare parte de naționalitate sârbi. Dar sârbi nu se bucurară mult timp de succesul acesta. Tratatul de pace din *Șistov* (1791), predă sârbi iar în viața sorții.

Sârbiu cereau o anexare la Austria, în formă de autonomie, rugându-se teodotada de Viena, să li se deie arme și muniții, cu care voiau să se apere și mai departe singuri contra turcilor, până când împăratul Austriei se va putea iar interesa de ei.

Dacă Viena nu ne va da nici ajutor nici răspălat pentru jertfele noastre, atunci ne vom refugă sub protecția unui alt imperiu, dar nu vom uita nicodată, nici noi petiționarii de azi, nici succesorii noștri, refuzul Austriei, în care se oglindește binele de azi, și instrucțiile politice ce ni se dau pentru ziua de mâine, — declară *Nicola Stojanović*, un conducător al sârbilor.*

Peutruca să se înțeleagă și mai bine jocul acesta politic, citez din memoriile lui *Proto Matia Nenadović*, declarațiile lui *Aleca Nenadović*, — ofițer austriac de naționalitate sârbi, — depuse în Viena când fu rugat a — depune armata austriacă: «Nu mi-mi calcă jurământul și nu-mi părăsesc împăratul; că împăratul mă părăsește azi pe mine și întregul meu neam; înlocuim așa cum antecesorii săi au părăsit pe strămoșii noștri. Iată cauza care mă obligă a-mi părăsi împăratul și a trece peste Sava. Și fiindcă pe drumul meu nu voi fi însoțit nici de croniciari, nici de învațiți, voi merge dela mănăstire la mănăstire, și voi spune fiecărui călugăr și fiecărui preot să scrie afară pe păreții mănăstirii, că cine e sârbi să nu creadă nicodată nemților.»*

Se știe că toate silințele sârbilor sub *Carageorghe Petrović*, depuse în anii 1804 și 1806 în Viena pentru eliberare, au fost zădărnice.

Pentru evenimentele politice de azi, e foarte caracteristic faptul că tocmai moșul regelui Petru, *Gheorghe Petrović*, numit *Cară Gheorghe*, adică *Gheorghe cel negru*, căpitanul sârbilor răsculați, a fost acela care ceru mai stăruitor ajutorul Austriei surdă. În urma multelor refuze ale Austriei de a anexa Sârbia, moșul regelui Petru se adresă Rusiei, care se îndurase de soarta sârbilor, dar într'un mod bafoșcoritor.

În anul 1811, țarul Rusiei *Alexandru I*, oferă împăratului Austriei *Francisc I* ocuparea Sârbiei întregi. Și în ajunul războiului «Crim», țarul *Nicolae I* oferă împăratului *Francisc Iosif I* nu numai ocuparea Sârbiei, ci și a Bosniei și Herțegovinei. Așa dar două posibilități pentru Austria a lua în mână chestiunea slavilor de sud. O a treia posibilitate a fost dată în anul 1876, cu ocazia întrevederii țarului Rusiei cu împăratul Austro-Ungariei în *Reichstadt*, pe baza convenției din *Reichstadt*, încheiată în *Buda-pesta*, conform căreia cuvântul politic al Austro-Ungariei și al Rusiei avea să fie ascultat dela *Timoc* până la *Vardar*, și dela *Vardar* până la marea egeică. Convenția aceasta a predat sârbi și croații Austro-Ungariei, care însă a neglijat luarea rolului liberatorilor slavilor de sud. Și astfel Austro-Ungaria intră, — abia după congresul din *Berlin*, — în țările slavilor de sud, în *Bosnia și Herțegovina*, dar nu ca protectorul sau liberatorul slavilor de aici, ci ca ocupator. Un rol, pe care Viena l'a jucat în mod foarte conștiențios 30 de ani. După treizeci de ani, ministrul afacerilor străine *Aehrenthal* proclamă *anexiunea*.

Ozlină cea mai potrivită a greșelii lui *Aehrenthal* e apariția erei naționale, pornite în ost. În Rusia naționalitățile se ridică împotriva regimului țarului *Nicolae al II-lea*. În Ungaria croșii se ridică contra feudalismului lui *Khuen Héderváry* și tovarășii. În Sârbia sentimentul național răstoarnă dinastia *Obronović*, devenită, în urma convenției regelui *Milan* cu Austro-Ungaria din 1881, un simplu vasal, în contradicție cu interesele naționale.

Apoi a urmat mișcarea națională din Persia contra aspiririlor Rusiei și a Angliei, apoi revoluția junilor turci și apoi, puțin înaintea războiului universal, febrila mișcare națională a slavilor de sud, ca și un punct de plecare al războiului statelor balcanice contra Turciei și un factor important în războiul popoarelor de azi.

Înaintea războiului balcanic sentimentul național și forțele productive erau în Balcani așa de mult desvoltate, încât vechile raporturi politice nu mai puteau dăinui. Statele balcanice aveau nevoie indispensabilă de liniște națională, de o desvoltare in-

dustrială, de o uniune vamală, de un depozit pentru produsul lor și mai pe sus de toate de o economie independentă, de o mare. Drumul prin felul acesta putea fi dus numai prin Turcia. Astfel se uniră clasele civice ale Balcanilor și proclamară războiul liberării naționale contra Turciei.

E inutil a spune, că mișcările naționale ale slavilor de sud au deschis usa conflictului cu Austro-Ungaria, care tâind drumul slavilor ce avea să-i ducă la viața statului, a unit azi toți slavii de sud ca dușmanii săi.

Austro-Ungaria a rămasa credincioasă trecutului său, și activitatea guvernului dus ni-a dovedit destul de bine călă de departe arz de gândul reformelor radicale.

Se înțelege dela sine, cu metoda veche: «*Imparte și poruncește*», și cu idea de infierare a naționalităților de «*trădători de patrie*» introdusă pentru menținerea feudalismului, nu și mai poate nime continua drumul, și *Wilson* ne spune în nota sa adresată Germaniei, că domniile acestora trebuie să dispară de față pământului.

Astfel prezentându-se chestiunile politice interne în Austro-Ungaria, putem spune, că precum e azi chestiunea slavilor de sud o problemă absolut proprie cu caracter internațional, așa e și chestiunea română o chestiune proprie a noastră, față de care guvernele retrograde azi ar avea și mai puțin drept de vorbă, decât ieri.

Romulus Damian.

Chemarea vremii

Citim în *Glasul Bucovinei*:

(sp.) Ne cheamă vremea.

Din toate părțile lumii răsună glasul libertății pentru toți cei ce au fost robi; după surferințe supraomene, omenea înfrățită dorște pacea, o pace tainică întemeiată pe dreptate. Fiecare din noi am adus jertfe neceșe în acest îngrozitor război. Acum cerem răspălat lor. Fiecare din noi am suferit rani trupești sau sufletești, am dus lipsuri și adesea abia mai puteam să oprim revolta sufletească, de ne era amar cerul guri de veninul blăstemelor ce nu le puteam rosti. Cu toți am stat în fața morții, fie pe câmpul de luptă, unde din mii de ascunzicuri nezărite venea gtonțul perfid, fie acasă, unde ne pândea foamă sau furcile neinderirii. În fața majestații morții am înțeles multe lucruri, pe care până atunci nu le pricepeam, am înțeles căt de mărunte și meschine eram adesea pasiunile noastre și căt de greșii eram în căutarea fericiții. În fața morții ne-am revizuit conștiința, ne-am spovedit înaintea sufletului nostru și ne-am priment convingerile.

Acum, când ne cheamă vremea, ascultăm cu sufletele priment cheamarea ei!

Instinctele cele mai urate au prefăcut pe om în fiară în acești patru ani. Ora popoarelor s'a deslăntit rupând orice zăgăz și a făcut pe purtătorii unui vechi civilizării să se sfășie cu dinții unul pe altul. Și iată că dintr'odată, în toții celor mai crâncene lupte, ideea înfrățirii popoarelor iese biruitoare și anunță pacea universală, pentru teodotăuna. Deși fronturile mai există, sufletele popoarelor doritoare de pace trec peste obstacolele de sârmă, fără să se înghime în apășii lor. Fiecare dorște acum fericiția și — aici e progresul! — n'o dorște pe socoteala altuia, ci cu inimă curată se bucură de fericierea deaproapeții său.

Acesta e chemarea vremii; și o înțelegem!

Nu vrem să stăm nemișcăm în cale în alcătuirea fericiții sale, nu vom împedea pe nimeni să-și alcătuiască

cită încă câteva, — mi-au apărut totdeauna ca niște pete pe opera dramatică a lui *Caragiale*. N'o fi așa, și o fi altfel? Se poate.

N'am altă pretenție decât a notă aici o impresie a mea. Un *studiu*, de v'o câteva volume, asupra operei lui *Caragiale*, va elabora, nu mă îndoiesc, d. M. Dragomirescu și atunci chestia se va limpezi în chip definitiv.

Ion Gorin.

Cântec

Măi bătrâne lăutare,
Ține-ți cântecul pe strună,
Ca-tă țării în noaptea mare.
Măi crâșnare, sara bună!
Sara bună, lăutare!

Măi bătrâne lăutare,
Ean mai vin' odă't la mine,
Să-mi zici ultima cântare:
«Lelișoară, pentru tine
Am lăsat plugu'n cârare».

Măi bătrâne lăutare,
Și eu mor ca or și cine.
Tu să-mi zici la îngropare,
Căt de drag mi-a fost de tine,
Măi bătrâne lăutare!

Avrig, 1918.

Ioan Berghiu.

* Stojan Nenadović: Imperiul turc și răscolă sârbilor dela 1770—1804. (Srbște).

* Proto Matia Nenadović: Memori. (Beograd 1890, sârbște).

viitorul precum crede că lui îi convine mai bine, ne-am lepădat de ure vechi și trebuie să înăbușim în noi o cerere dorită de răbunare sau de curcieri neîndreptăți. Semni pașim la realizarea unui ideal, al cărui ceas a sunat acum. Simțim că astăzi nu mai e putere, care să ne poată opri în drum și precum cincizeci de luni lungi am fost gata în fiecare zi să ne dăm viața, fără să întrebăm de ce, acum cu atât mai bucuros o aducem primos, de va trebui, căci știm cine se așteaptă. Ne așteptăm vremuri atât de frumoase, încât par că se înflorește gândind că în sfârșit vom avea parte să le trăim. Va fi o orgie de fericire pentru neamul nostru! Dar totmai de aceea, în aceste clipe nu e voie să ne pierdem cumpătul.

Chemarea vremii ne spune să fim tari și cu mintea trează!

Să fim treji, fiindcă nu toți înțeleg mesul timpului și sânt încă de cei ce încearcă să-și oprească. Să fim tari, spre a nu mai lăsa de acum înainte încercări tardive să izbutescă. Spre acest scop să fim uniți în acțiunea noastră, precum un săntem cu toții în gând. Astăzi nu mai există deosebiri de păreri între noi, a trecut vremea când unul și altul putea propune soluțiuni și să facă experimente. Ținta noastră e astăzi clară, căci ea e și schițată în înșasi programa, pe baza căreia vor începe tratative de pace.

Chemarea vremii este să fim uniți. Dar dacă la tratările de pace se vor stabili definiții endre în care se va desvolta poporul românesc, nu e voie de a aștepta să ne cadă năru'n gură și nouă partea ce ni se gătește în marea bucatărie a congresului mondial.

Noi sântem conștienți, că am adus atâtea jefre de sânge și am avut să îndurăm atâtă umilită, încât merităm cel puțin în același grad, ca oricare alt popor din lume, soarta noastră. Noi nu vrem să fim pomanații Europei, nu să primim în dar și de pomana ce se vor îndura alții și ne dea, ci ne simțim în drept să cerem ce ne e cuvine.

Chemarea vremii pretinde dela noi să spunem ce vrem!
Înfelegând-o, răsună Glasul Bucovinei.

Știrile răboiului

Comunicatul oficial din 30 Octombrie a. c. anunță, că în conformitate cu cerea noastră de armistițiu și de pace, trupele austro-ungare evacuează teritoriul italian.

În Sârbia armata noastră s'a retras, conform planului, fără a fi urmărită de dușman.

Comunicat oficial din 31 Octombrie n'am primit.

Rezoluția sașilor

În 29 Octombrie a. c. s'a înfrunit în Sibiu Comitetul central săsesc sub conducerea prezidențului său Dr. Carol Wolff și, după mai multe consultări, a votat în unanimitate o rezoluție, în care se declară că poporul săsesc ține la naționalitatea sa germană și cere să i se asigure pînă desvoltării libere în patria aceasta pe toate treburile vieții politice, sociale și culturale. În rezoluția aceasta se s'impărtășește întreg poporul german din Ungaria.

Deputații sași sânt invitați să susțină cererile și scopurile acestea în mod neahtărilor de cadrul partidelor parlamentare lui ungar, stărîndu ca poporul german să primească hîre popoarele. Ungarii local ce și i se cuvine în temeiul lucrării sale culturale și a credinței dovedite.

Cu raport la politica de proprietăți a guvernului ungar demisionat, Comitetul central săsesc pretinde: anularea ordonanțelor, date în timpul mai nou cu privire la proprietăți; dizolvarea comisiunilor administrative, încredințate de ministru să hotărască asupra contractelor de arandă, sau de vânzare și cumpărare, și înlăturarea altor măsuri de aceeași natură.

Urmând să alegă un nou prezident al comitetului în locul lui Dr. Carol Wolff, care în urma etei înaintate și a ocupațiilor sale numeroase a renunțat la acest post onorific, s'a ales aproape cu totalitate voturilor parohul ev. al Sibului, Adolff Schullerus.

Dela state

Înmormântarea preotului Manase Iar În 7/20 Octombrie 1918 a răposat în Domnia preotul ort. român Manase Iar din Tolgea mare, traciul Oraștiei, în casa proprie din Simeria.

Înmormântarea și s'a săvârșit în cimitierul ort. român din Simeria în 9/22 Oct. la orele 2 o. a. după ritul ortodox.

Punct la ora 2 a. d. a. sosit în comuna Simeria 7 O. D. protopop traciul Vasile Domșa din Oraștie, care îndată a avizat pe preoții adunați la casa preotului Andrei Truca din Simeria, 8 la număr, înviindu-i la actul Înnoimântării, și anume pe parohii: Ioan Știngu, Ioan Olariu, Ioan Cocosu, Ioan Pașcu, Petru Luia, Vasile Neșu și Adam Teodor, cari împreună cu toți în oădișile lor funebre, în frunte cu părințele protopop, au procedat la săvârșirea Prohodului mie în casa moartală.

După terminarea ceremonialului făcut asupra răposatului nu pe caiafalc înconjurat de mulțime, de rudeni și cunoscuți, 6 preoți ridică costiculu cu răposatul și astfel pornește convoiul spre biserică din Simeria, unde este așezat în mijlocul lăcașului divin.

Publica numeroși din toate părțile, mulți intelectuali români și străini au asistat la actul înmormântării.

Părințele protopop Vasile Domșa, în cursul ceremonialului, a rostit panglicatul funerar și bineșugiu, cu motto «Via va fi suflului meu și te va lăuda», pretinzând astfel pe răposat în terminii cuvenii și schițînd în mod obiectiv datele biografice ale vrednicului răposat Manase Iar.

După pomana, bogat înfocimă de rudeni răposatului, la orele 6 seara s'a ridicat masa și între troparul «Poemene, Doamne, pe robul tău, nu am depărtat cu toții spre casă, zicînd Dumnezeu să-ți ierte și în vece pomana ta!»

Băceta, la 9/22 Octombrie 1918.

Ioan Știngu, preot ort. rom.

Boala spaniolă

La rugarea guvernului francez, academia medicală a trimis o deputație de medici experți care în câteva zile va restabili și va publica regulile, pe care trebuie să le observe pentru a ne păzi de boala spaniolă. Membrii ai comitei este și medicul Veller, care într-o ședință a acad emiei dat publicului următoarele sfaturi:

Atingerea nemilcicită cu bolnavul trede ocilită. Dacă este cineva răcit, să se păzească de frig și de osteneală, și dacă starea i se răuătește, imediat să cheme me die. În modul acesta bolnavii adeseori scapă de complicații lungi. Observ, că boala este foarte lipicioasă, ceace mai bine se poate vedea de acolo că a trecut hotarele Europei și de prezent băntue în Africa, în Maroc, unde se prăpădece cu sutele, din cauză că până acum nu s'a luat nici o dispoziție.

Un alt jurnal francez mai spune următoarele reguli de apărare contra boalei spaniole:

Bolnavii și jurul să nu vie în contact cu alții sănătoși, căci boala se răspândește ușor; cei din jurul bolnavului să-și spele mâinile și gura regulat.

Pentru spălarea gurei se recomandă apă curată caldă, în ea trebuie turnate câteva picături de tinctură de iod. Cu apa aceasta trebuie spălată și gura, și gătul.

Se recomandă și desinfecțarea nasului. Spre acest scop cea mai bună este vaselina amestecată, cum prescrie medicul, cu diferite materii desinfecțante (mentol, salicilic etc.) și cu acestea seara și dimineața să se unge inferiorul nasului.

Asemenea se recomandă, la cine dîntă durere de cap și răceala cu ferbiștii, stare în pa.

În acest caz e bine să se ia ce a cold și un praf sau două de chinină.

Știrile zilei

Declarațiile contelui Károlyi și declarația lui Jászi. Colaboratorul nostru, căruia i s'a acordat interviurile publice în numărul trecut al Telegrafului Român, este di Romulus Dămăian.

Demoneștrajii săngeroși în Budapesta. Despre ciocnirea săngeroasă de Lunii seara, între demoneștrajii capitalei și între polițișii și soldați zărele Budapestane scriu următoarele: În seara de Lunii s'a adunat o marelă de oameni: muncitori, soldați, femei și alții. Au început să strige: «Plăți Gizeila al partidului Károlyi și un cerut să se vorbească ortului Consiliului Național. A cuvântat întâi Baza Barna, apoi Fényes Lázló, care a îndemnat mulțimea să treacă la Gize și să demoneștraj în fața ură lui Hidacsei Iosif. Vorbirile oratorilor erau mereu întrerupte cu strigătele: «Trăiască revoluția!» «Trăiască republica!» «Trăiască ministrul președint Mihail Károlyi!»

Demoneștrajii au și plecat către podul de pe Dunăre pentru a trece la Buda. În apropierea podului se postaseră două șiruri de soldați, jandarmii și polițișii călări, cari nu permiteau mulțimii să pășască pe pod. Atunci s'a auzit o împuscătură (probabil că din mijlocul masei de oameni), după care au urmat alte 5-6 trageri de revolver. Comandantul dela pod a dat punga de atac; au răsunat mai multe salve, s'a început o lupă, care a durat aproape o jumătate de oră; din public au căzut 2 morți, 10 au răniți, și 70 orșii răniți. Mulțimea s'a aruncat în străzile vecine. Pe la ora 10 și jumătate s'au adunat eșare câteva mi în fața hotelului Astoria, de pe al cărui balcon au roșii vorbiri contele Károlyi, Ion Hoek și alții, cari au îndemnat mulțimea să treacă în fața primii satisfacție pentru sângele vărsat. Trecură miezul nopții, când oamenii agițai au început în sfârșit să se împrăștie, discutînd întâmplările ciocnirii.

Banca cea independentă. Cebii se pregătesc pentru independența statului lor nu numai din punct de vedere politic, ci și economic. Acum volesc să-și înființeze o bancă de note a lor proprie. Planul acesta are să fie executat prin Zivnostenska Banca sau Ceska Banca.

Statistica Ungariei nouă. Raportorul unui ziar din capitală, sosit din Zagreb la Budapesta, scrie următoarele: În Zagreb vezi pretuvindeți harte nouă, în care țara cehoslavă este arătată cu 8 milioane locuitori pe 118 mi km pătrați, Iugoslavia cu peste 12 milioane suflete pe 228 mi km pătrați, și Ungaria cu 8 milioane locuitori pe 102 mi km pătrați.

Pentru orfelinit. Administratorul parohiei Băcetei, părințele Ioan Prodan, prof înșositorilor cămășiri și înșositorii biserică și stăruind și în afara de biserică a colectat pentru orfelinitul nostru 382 corone. Lista contribuțiilor este va publica după soțirea încă a unei alte sume, ce este pe ea o colectă. Pînă atunci se exprimă mulțumită bravilor noștri credințioși din Beclan.

Adunare poporată în fața parlamentului ungar. Consiliul Național din Budapesta convoacă pentru Duminică după amiază o adunare de popor în piața din fața parlamentului. Convocarea, semnată de: Partidul independent al lui Károlyi, Partidul radical și Partidul social-democrat internațional, cerea dela poporul capitalei să se pronunțe asupra programului radical compus de Károlyi. S'a adunat 20-30 mi de oameni. Au vorbit: contele Teodor Bathányi, Lovdszy, social-democratul Garbai, O car Jászay, Fényes ș. a. S'a cerut chemarea la guvern a lui Károlyi, fără amănare, încetarea domniei de clasă, aprobarea constituției Consiliului Național. Adunarea a decurs fără incidente.

George Popa. Primitim următoarele: Cu înmăna în țară, dureri venime a veseli pe această cămă tură, răsună și cunoscuții, că mult regretatul nostru sot, fată, lui, gniere: George Popa, paroh ort. român în Rapotul mare, după scrierile și grele suferințe s'a dat nobilul suflet Creatorului său, Lunii în 28 Oct. n. 1918.

Rămășișii sale dați nobilului vor șose și după ritul ort. Micurii din 30 Octombrie în cimitierul ort. mare din Rapotul mare. Janica Familie.

Banote nouă. Banca austro-ungară pune în circulație banotele de câte 25 și 200 coroane. Iată-le mănăștii vor circula numai scurt timp, după care se s'au înlocuite cu banotele obișnuite.

Plătirea ajutoarelor de rășbol pentru familiile celor duși în campanie, se face pe luna lui Noembrie 1918 în sala magistratului sibian în zilele de 1-5 Noembrie, și; adică la:

1	Nov. a. m. ora 8-12, numerele	1-500
2	" " a. m. ora 3-5	501-700
3	" " a. m. ora 8-12	701-1200
4	" " a. m. ora 3-5	1201-1400
5	" " a. m. ora 8-12	1401-1900
6	" " a. m. ora 3-5	1901-2100
7	" " a. m. ora 8-12	2101-2300

Proprietarii de case sânt invitați să înființeze despre aceasta pe cei în drept de a fi împrăștiați de ajutoarele amintite.

Contribuții pentru sanator. În scopul căldirii sanatorului pentru tuberculoși au contribuit în răștimpul dela 11 Oct. până la 23 Octombrie a. c. următorii:

1% contribuție benevole 65 cor. 13 fl.
Contribuții se primesc și în viitor la casa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, Piața Zeughof nr. 5 și 6 și se chitează în ziare.

Consiliu slovac. Lunii seara s'au intrunit în Budapesta reprezentajii poporului slovac din 10 comitate ale Ungariei de sus și au hotărât să se constituie în Consiliu național slovac (slov.). Scopul acesta este acordarea de drepturi largi pentru poporul slovac în afaceri culturale, administrative și economice și declară, că ține cu credință la statul ungar.

Grăfarea Frideric Adler, cum se anunță din Viena, va fi înțeles în libertate. Adler, cum se știe, fusese osândit la moarte pentru omorarea ministrului prezident austriac, Stürgk. Pedepsa acestuia a s'a schimbat apoi în temniță pe viață. Acum scapă și de temniță.

Efectul tratărilor lui Ludendorff. Toate zărele din Germania se ocupă de plecarea lui Ludendorff dela conducerea armatei. Vorărtis scrie: Se duce Ludendorff, dar rămâne Hindenburg; aceasta înseamnă la adică alata, că armata nu mai face politica; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i samănă... Berliner Tageblatt află, că este natural ca generalul Ludendorff, care a fost mai mult de doi ani adevăratul dictator al Germaniei, este contrar ad democrațizării Germaniei. El a fost săl-păn asupra tuturor guvernelor germane. Pe Bethmann-Hollweg și pe Kùhlmann el i-a răsturnat; este astfel de sine înțeleas, că armata nu voeste să se supună guvernelor civililor; Ludendorff a fost unul generalilor politici. Hindenburg, în acest punct, nu-i

